

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

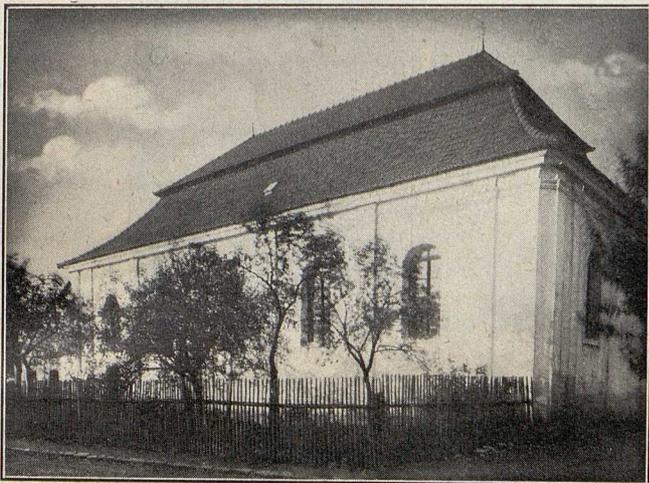
Telephone: +43(732) 7720-53100

Dějiny Židů v Kostelci n./O. a okolí.

Zpracoval

Jaroslav Polák-Rokycana, Praha.

Dějiny žid. náb. obce v Kostelci n./O r l. nejsou tuze staré. První Židé se tam stěhovali v r. 1860, neboť předtím zde bydlet nesměli. Původní o. ž. v tomto kraji byla do r. 1896 v Doudlebách,

Synagoga (vnějšek)

kde ž. náb. o. již byla před 150 lety. Menší ž. osada byla též v nedalekém Vamberku, kde je i hřbitov přes 250 let starý, jehož novější část byla v r. 1820 přikoupena a zdí obehnána a na něž se dosud pochovávají Ž. z okresu kosteleckého a rychnovského. Z téže doby pochází i pěkná a prostorná synagoga v Doudlebách a domek ž. o., v němž byla i rituální lázeň pro ženy a nábož. škola s vyuč. jazykem německým. Tato škola trvala do r. 1890 a byla zrušena působením N. j. čz.; působili na ní na svou dobu zdatní učitelé a vyšší z ní žáci zaujímali ve světě namnoze vysoká místa. Tak vyšel z té malé školní jizby doudlebské žid. školy vl. rada Jindřich Löhner, redaktor „Wiener Zeitung“ a j.

Z archivu panství Mich. z Buben-Litic v Doudlebách dalo by se zajisté o starém zdejších žid. sídle mnoho vytěžiti; žel, že nebyl k studijním účelům našeho díla přístupný, ačkoliv jsme vše možné za tím účelem podnikli.

Jeden z nejstarších rodáků z D. Ludvík Löwy (naroz. 15. dubna 1849 v D., nyní bydlí na Kr. Vinohradech), syn nejstaršího starosty ž. o. v D. Josui Löwyho (z let 1870), ví jen, že obec čestně obstála a že byla velmi početná. Jeho otec bl. p. byl též předsedou ch. k., řídil matriku a věrně se staral jak o bohoslužbu, tak i o vyučování ve škole. Své vzpomínky na rodnou svoji obec z dob dávno minulých končí p. Ludv. Löwy povzdechem, „jak je ž. o. v D. nyní

Geschichte der Juden in Adlerkosteletz und Umgebung.

Bearbeitet von

Jaroslav Polák-Rokycana, Prag.

zbědovaná a sešlá!, nevím, jak dlouho bude ještě trvat —“. Již r. 1930 jednalo se o sloučení této obce s ž. n. o. v Rychnově n./Kn., kteréžto jednání, vedeno pp. Arnoštem Šlaplem z Vamberka a rb. S. Kohnem z Rychnova n./Kn., tehdy ztroskotalo.

Z nejstarších starostů ž. n. o. v D. známe kromě již zmíněného p. Josui Löwyho ještě: Heřmanna Steintera (? —1877), Samuela Ledeče, Aloise Spiegla a posledního předsedy Joachima Rosenfelda (1877—1896), jehož synu, p. Arnoštu Rosenfeldovi, nyní bytem v Praze, děkujeme za podrobné informace o své rodné obci.

Dějiny městečka D. vydal r. 1880 rak. hejtman Václ. Kodoušek; v oné knížce bylo též pojednání o dějinách Židů v D.; rovněž i krajinské listy „Orličan“ a „Orlické Proudny“ přinesly opět a opět pojednání z dějin této ž. n. o. Ž. n. o. v Kostelci n. O r l. založena byla r. 1896; předs. ch.-k. je p. Arnošt Šlapl z Vamberka, kam se i dále pochovává. Také zde klesl rychle počet žid. obyvatelů; ještě v r. 1893 bylo jich zde 150, r. 1930 již jen 80, z nichž bylo jen 28 poplatníků náb. daně. R. 1893 vyučoval na zdejší něm. náb. škole učitel Leop. Singer. Prvním starostou ž. o. byl p. Jindřich Popper, který si o konstituování a vybudování obce získal veliké zásluhy.

Synagoga (vnitřek)

Později převzal úřad po svém otci bl. p. JUDr. Karel Popper; další členové výboru ž. o. jsou pp. Arn. Kaufmann, Alfr. Spiegel, Arn. Šlapl, Jindřich Bergmann, Mor. Robiček, Jos. Goldmann, N. Alter a Karel Müller. Při skrovných příjmech, jež obnášely r. 1930 asi 7000 Kč, vydržo-